

שאלה: אמרו לי כי פורים הוא חושב יותר מכל החגים. יותר מפסח, שבועות וסוכות. איך זה?

תשובה: הבסיס לכך בהלכה הוא ברמב"ם (סוף הלכות מגילה):

"כל ספרי הנביאים וכל הכתובים עתידיים ליבטל לימות המשיח, חוץ ממגילת אסתר הרי היא קיימת כחמשה חומשי תורה וכהלכות של תורה שבעל פה שאינם בטלים לעולם. ואע"פ שכל זכרון הצרות יבטל שנאמר (ישעיה סה, טז) 'כי נשכחו הצרות הראשונות, וכי נסתרו מעיני'. ימי הפורים לא יבטלו שנאמר (אסתר ט, כח) 'וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים, וזכרם לא יסוף מזרעם'."

מקורו במדרש משלי ט (פסוק "חכמות בנתה ביתה"):

"שכל המועדים יהיו בטל, וימי הפורים לא יהיו נבטלין לעולם, שנאמר (אסתר ט, כח) 'וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים, וזכרם לא יסוף מזרעם'. אף ימי הכפורים אינן בטלין לעולם, שנאמר (ויקרא טז, לד) 'והיתה זאת לכם לחוקת עולם'."

כעת עלינו לתת נימוק וטעם ליחודיות זו. מהר"ל, המעמיק הגדול, נתן לנו שני הסברים פשוטניים. בהקדמתו לספרו "אור חדש" (על מגילה אסתר, סוף עמ' מח-מט) כתב:

[א] "כל המועדים אשר הם זכר ליציאת מצרים בלבד והם טפלים לשעבוד מלכות, [=כאשר תהיה הגאולה הסופית] שייך לומר שיהיה בטול למועדים כאשר אינם עיקר. אבל פורים אינו זכר ליציאת מצרים, דבר זה לא יהיה בטל."

[ב] ויש לפרש כי פורים שבא בשביל שהמן היה עומד לכלותינו מן העולם [עד] שלא יהיו נמצאים כלל ואם היה ח"ו המן מכלה ישראל לא הגיעו ישראל לימי המשיח כלל והש"י נתן להם המציאות. ולכך יקיימו המועד הזה אף לעתיד לימות המשיח, שאם לא היה פורים לא הגיעו לימי המשיח. אבל יציאת מצרים אף אם לא יצאו ממצרים אפשר שיהיה להם משיח, וע"י המשיח היו נגאלים. ולכך כל המועדים שהם זכר ליציאת מצרים יהיו בטלים. מה שאין כך ענין פורים שאם לא היה ביטול למחשבת המן ח"ו היו ישראל כלים ולא הגיעו אל הגאולה של המשיח."

אבל במקום אחר נתן מהר"ל טעם עוד יותר נפלא, טעם עצום יותר. כל החגים באו מצד מצבם של ישראל, שהיו בצרה והיו זקוקים לישועה. כותב מהר"ל (בעמ' קלה, על אסתר ג, ז) כי הישועה בפורים באה מצד השי"ת שהוא מעוניין שיהיה לו עם קדוש, עם מיוחד, עם סגולה. ודבר שבא מצד השי"ת אין לו ביטול.

זאת אומרת, למרות שהיינו בשפל המדרגה, בתוך הסתר פנים, וגם רחוקים מקיום המצוות, ה' עשה למען כבוד שמו. ודאי שלזה אין ביטול.

מבחינה זאת, פורים מעולה יותר מכל החגים, גם פסח גם שבועות וגם סוכות.